

LOKARI-YHTIÖT

Raumalainen Leo Laine synnytti 20 vuotta sitten yrityksen nimeltä Lokari. Auton sisälokasuoja eli lokari oli alkutuote, jonka ympärille alkoi kasvaa paljon muitakin. Laine sanoo, että ”lokasuoja loi taloni”.

Leo Laine arvioi, että nyt tuotannossa on noin kolme tuhatta erilaista tuotenimikettä. Yrityksestä kuittaa palkkarahat sata ihmistä. Liikevaihto pyörii sadan miljoonan tuntumassa.

Lokari tunnetaan omaperäisenä – joidenkin mielestä myös omapäisenä – yrityksenä, joka toteuttaa japanilaistyyppistä henkilöstöhallintoa ja satsaa voimakkaasti uusien tuotteiden kehittämiseen.

Lokari-yhtiöitten rakenne on kolmijakoinen. Ky Leo Laine hoitaa alihankintatyöt, rakennusteollisuuden menävät tuotteet ja ajoneuvoteollisuuden sekä käytännössä myös koko kotimaan myynnin. Lokari-Tuote Oy huolehtii ulkomaan viennistä ja omistaa Lokari Sverige Ab:n. Kolmantena lenkinä on Auto-Lokari Oy, joka omistaa teolliset oikeudet ja patentit. Varsinainen moottori, omistaja ja lankojen käsissäpitäjä on Ky Leo Laine.

Lokari-Laine on kotikaupungissaan Raumalla tunnettu mies. Laajemminkin hänet tiedetään erikoiseksi tyyppiksi, joka kääntää asiat pääläelleen ja vainuaa markkinarakoa omaperäisille tuotteilleen.

Leo Laine vaatii, että yrityksissä olisi viimeinkin lakattava laiminlyönnistä tuotekehittely. Hän sanoo, että sitä puolta yritystoiminnassa ei vie juuri kukaan eteenpäin.

– Omassa yrityksessäni uusien tuotteiden etsimiseen käytetään kymmenen prosenttia liikevaihdosta. Se saattaa äkkiseltään tuntua paljolta, eikä ole varmasti kaikissa yrityksissä millään mahdollista. Meillä se perustuu siihen, että vierasta pääomaa ei ole käytössä. Lainarahallakin pyörivässä yrityksessä saattaisi tuollainen viiden prosentin panostus silti hyvinkin olla mahdollista.

Laine sanoo ykskantaan, että tuotekehittelyn vasta-kohta on saneeraus.

Leo Laineen resepti menestykseen on selkeä. Kakua jaettavaksi syntyy näin: yksi kolmasosa hyviä tuotteita, yksi kolmasosa asianmukaisesti hoidettua henkilöstöpolitiikkaa ja yksi kolmasosa rahaa.

– Niin se vaan on, että näillä pärjäällään.

– Jos tuotteet ovat kunnollisia ja henkilöstöpolitiikka oikein hoidettu, jostain kumman syystä rahoituskin luonnistuu kuin itsestään.

Leo Laineen yksiselitteinen kanta valtion tukeen yritystoiminnalle on:

– Kaikki avustukset vaan pois. Valtiovalta tekee karhunpalveluksen antaessaan ilmaista rahaa. Avustukset luovat kurjuutta ja rappeuttavat yrittäjiä. Kun apu loppuu, edessä on usein katastrofi. Homma kuivuu kokoon hetkessä. Ja veronmaksajat maksavat viulut.

Leo Laine jaksaa aina uudelleen ja uudelleen painottaa, että tuotteet ovat yhtä kuin yritys. Komeat tehdas-salit ja kiiltävät hallit eivät kannu mihinkään.

Lokari-Laine elää niin kuin opettaa. Jonotuslistalla

Leo "Lokari" Laineen yrityksissä annetaan sijaa luovuudelle ja tuotteiden jatkuvalle kehittämiselle.

on aina oltava kuusi seitsemän raakatuotetta, jotka odottavat tuotekehittelyryhmän puimakonetta. Seula muodostuu Laineen itsensä lisäksi myyntijohtajasta, teknisestä johtajasta ja työntekijöiden edustajasta.

Yksi hyvin ideoitu tuotekaan ei vielä riitä. Laine pitää ratkaisevana sitä, että sen tekevät osaavat, työhönsä kunnolla motivoituneet ammatti-ihmiset.

Lokari käyttää tuotteistaan raaka-aineena paljon muovia. Valikoimissa on mm. muovista prässätty henkilöauton peräkärri, polkuvene, lasten pikkuauto ja pienetraktori, jossa on käytetty monia vaihdettavia komponentteja. Lokari on mukana myös urauurtavassa hankkeessa, jolla kehitellään Nesteen ja Imatran Voiman kanssa sähköautoa.

Laine kehuskelee surutta tuotteitaan. Hän suostuu sentään myöntämään, että susiakin on läpi sormien päässyt.

– Traktorimme ensiversiota voisi suoraan sanoa sudeksi. Sen kanssa on ollut pahoja vaikeuksia. Ensimmäiset markkinoille päässeet kappaleet olivat kehoja. Mutta rakkine on uudelleen kehitelty ja sen pitäisi nyt mennä.

Pienetraktorin kehittämiseen Lokarilla meni aikaa neljä ja puoli vuotta ja siihen upposi 5,5 miljoonaa markkaa rahaa.

Yksi menestyneimmistä Lokari-tuotteista on lasten pikkuauto, jolle avautuivat markkinat etenkin Yhdysvalloissa. Alkuun lastenauto oli jäljitelmä Keijo Rosbergin kuljettamasta Formula-autosta, sittemmin on tehty muitakin versioita. Tästä tuotteesta on sanottu,

että se on ”rikkaiden, huonon omantunnon omaavien miesten lahja ainoille pojilleen”.

Leo Laine voisi luonnehtia luovaksi ongelmanratkaisijaksi. Hän yrittää häivyttää ajattelustaan valmiit kaavat. ”Olen erilainen yrittäjä” -ajattelua hän soveltaa myös yrityksensä johtamiseen.

Laine on romuttanut mm. työnjohtajasysteemin. Hän on määritellyt julkisuudessaakin kantansa työnjohtajiin seuraavasti: ”Mikä työnjohtaja on? Vartija, joka katsoo että kukaan ei ole liian kauan vessassa”. Hän on sanonut myös, ettei hän myy mitään aikaa vaan tuotetta.

Leo Laine uskoo, että jokainen ihminen on yrittäjä. Yrittäjä, joka myy palveluksiaan, tietämystään, kokemuksiaan ja ideoitaan toiselle yrittäjälle.

– Kun jokainen vastaa omasta työstään, on laatukin paras mahdollinen.

Lokarilla toteutetaan japanilaistyyppistä tuotanto- ja ajattelua. Noin 10 hengen ryhmät päättävät itse omasta työtahdistaan ja menetelmistä. Laineen firmassa ei ole myöskään tapana kuulua ammattiyhdistysliittoihin. Ay-liike on tehty Laineen mukaan henkilöstöhallinnolla tarpeettomaksi.